

Lian Kandelaar

BENDER
MISSIE RED DE TIJGER

KNNV UITGEVERIJ

INHOUD

DEEL 1	6
1 Verstoppertje.....	8
2 In de boom.....	11
3 Dreigementen.....	18
4 Ruzie.....	23
5 Een nieuwe plek.....	25
6 Op jacht.....	30
7 Mijn eerste prooi.....	33
8 Een nieuwkomer.....	40
9 Afscheid.....	45
10 Nog meer verhalen onder de sterrenhemel.....	49
11 Gevaar.....	54
12 Een heel ander gevaar.....	60

DEEL 2	64
13 De tijger.....	65
14 Kamir.....	70
15 Het voorstel.....	75
16 Plan mislukt.....	80
17 De ontvoering.....	82
18 Dierenopvangcentrum <i>Libra Sumatra</i>	88
19 Heel veel dieren.....	92
20 Apie en tijger.....	99
21 Orang-oetanopvang.....	103
22 Prut.....	106
23 Thuis.....	109
24 Midden in de nacht.....	112
Epiloog.....	118
NAWOORD	122

DEEL 1

*“Ik dacht altijd dat tijgers
de grootste jagers van het woud zijn,
maar blijkbaar kan er ook
op de grootste jager gejaagd worden.”*

Bender

1

VERSTOPPERTJE

‘Bender, zorg je goed voor Xan?’ vraagt Zia bezorgd.

‘Ja mam, natuurlijk!’ Ik geef een kopje tegen haar voorpoot om te laten weten dat alles goed is.

‘Niet weer weglopen, hè?’ Mama kijkt me streng aan. ‘Je zus paste altijd op jou. Zorg jij dan nu goed voor je broertje.’

Ik gluur naar Joy. Ze lijkt op mama, haar kop fier omhoog, haar oranje met zwarte vacht glanzend in de zon.

‘Ja, mama.’

‘Mooi. Kom Joy, samen jagen?’

Joy is ouder dan ik. Zij mag al mee jagen.

‘Ja, leuk.’ Met opgeheven hoofd en staart trots in de lucht loopt ze achter Zia aan. Teleurgesteld blijf ik achter. Ik wil ook zo graag leren jagen.

‘Hee, Bender, ik ben er!’ Xan duikt achter me op, mijn kleine broertje. Hij geeuwt luid.

‘Lekker gesnord?’ vraag ik.

‘Ppppprrr, ja, heerrrrlijk!’ knort Xan. Hij glimlacht naar me met zijn kleine tijgerlach. Ik lach terug met mijn ik-ben-een-grotere-maar-niet-super-grote tijgerlach.

‘Wat gaan we doen?’

‘Weet ik niet.’ Eigenlijk heb ik geen zin om met hem te spelen.

‘Pootjeduikelen?’

‘Te vaak gedaan.’

‘Ik pak jouw staart, jij de mijne?’

‘Saaaaaiiiii!!!’

‘Nou zeg, bedenk jij dan wat!’ Xan kijkt me gekwetst aan. Het zijn allemaal zijn lievelingsspelletjes.

Ik noem een spel dat ik leuk vind: 'Wat denk je van ... Pak-het-blad!'

'Dat mag niet meer van mama, je beet de vorige keer in mijn staart!'

'Nou ... Het sluip-kruip-beet-en-eetspel dan?'

'Dat mag ook niet meer.'

'Ppppff, er mag ook niets.' Ik kijk naar de planten om me heen. We wonen op een prachtige plek in de jungle. Een veilige plek, zegt mama altijd. Als we maar bij onze omgevallen boom in de buurt blijven. 'Ik heb een idee!'

'Oh ja?!' Xan springt op.

'Het is een nieuw spel!' Ik fluister om het spannend te maken.

'Gaaf!' fluistert ook Xan.

'Zeker! Het heet ... verstoppertje.'

'Ooohhh!' Xan is mijn grootste fan. Joy vindt me kinderachtig en mama maakt zich altijd zorgen. Maar Xan vindt me cool.

'Het spel gaat zo: je moet ... uhm ... die takjes sorteren op grootte. Je legt dus de takjes naast elkaar van groot naar klein. In de tussentijd ga ik me verstoppen. Als je klaar bent met de takjes moet je mij gaan zoeken!' Ik heb nog nooit zo'n goed spel bedacht!

'Aha ...' zegt Xan. Hij snapt het niet. Dat zie je meteen, want dan houdt hij zijn koppie schuin en zijn bek een beetje open. 'Oh, ja, ja, ik snap het! Of ... ik denk dat ik het snap!'

Ik lach. 'Begin maar, oké?!'

'Ja, hoor ...' Xan loopt naar de takjes, die ik heb aangewezen. 'Uhm, die is klein ...'

Ik ren snel naar de rand van onze open plek.

'Kleiner, dan dat takje ...'

Ik schiet onder de eerste laag begroeiing door.

'Oh, die is het grootst ...'

Ik ren nog een stukje verder.

‘En daarna die ...’

Ik zie een dikke boom met diepe groeven in de schors.

‘Waar moet deze?’

Ik zet mijn klauwen in de bast en begin te klimmen.

‘Ik moet er nog maar twee!’

Hoger.

‘Nog één!’

Hoger.

‘Maar waar moet de laatste?’

Even uitrusten.

‘Ik ben ...’

Ik kijk omlaag.

‘Klaar!!!’

Oeps ... Zo hoog? Ik schrik. De grond lijkt eindeloos ver. Wat als ik val? Word ik dan een platte Bender-prut? Wat moet ik doen? Xan mag niet weten dat ik bang ben.

‘Bender! Bender! Waar ben je?’

Ik hou me muisstil. Zou Xan snappen dat hij me moet gaan zoeken? Dit is zo’n geweldige plek. Hier vindt hij me nooit.

‘Bender, ik zie je nergens!’

Ik zit heel ongemakkelijk. Voorzichtig verschuif ik een stukje. Kraak! Ik klauw me vast aan de bast.

‘Bender! Ik hoor iets, waar zit je nou? Ik vind het niet meer leuk!’

2

IN DE BOOM

Ik durf me niet te bewegen. Wat stom van me om zo hoog te klimmen. En ik moet op mijn broertje passen.

‘Hé, Xan. Niet bang zijn. Ik zit hier. Het is zo’n goede verstopplek, maar ik zal je helpen. Ik zit in een boom net buiten onze open plek!’

Hopelijk merkt Xan niet dat ik de boom niet meer uit durf.

Ik hoor geritsel in de bosjes. Dat is vast Xan, die door de struiken probeert te kruipen. Hij is nog zo onhandig en maakt een hoop herrie. Dan zie ik hem onder me. Hij zwiept met z’n staart.

‘Bender, ik vind het eng, we mogen niet van de open plek af. Zullen we teruggaan?’

‘Nee, joh! Ik zit hier wel lekker en ik heb een prachtig uitzicht.’ Dat lieg ik natuurlijk, ik kan Xan toch niet vertellen dat ik ook bang ben?

‘Zal ik je een verhaaltje vertellen? Dan ga jij lekker liggen en kijk ik ondertussen of mama en Joy terugkomen.’ Verhaaltjes vertellen is het enige wat ik wél goed kan, afgezien van problemen maken natuurlijk.

‘Ja! Kun je het verhaal van de Zon en de Nacht nog een keer vertellen?’

‘Oké, luister goed!’

Zon en Nacht maakten de wereld.

Bomen groeiden,

Bloemen bloeiden,

Planten kwamen op.

Daarna maakten ze de beesten,

En alles ging toen vreselijk fout:

*Te veel beesten in het woud!
Al het groen werd opgevreten.*

*Zon en Nacht grepen in:
Ze maakten een prachtig dier,
Mooi en slim en heel erg fier!
Het was de machtige tijger.*

*Zon kleurde het nieuwe dier oranje.
Nacht gaf hem mooie, zwarte strepen.
De tijger heeft toen ingegrepen
En redde zo het hele woud.*

*Zon en Nacht kregen slaande ruzie:
Nacht wilde tijger zwarter dan zwart,
Maar Zon vond dat veel te somber en hard,
En wilde liever knaloranje.*

*Zon en Nacht streden door en door.
Wilden elkaar toen nooit meer zien.
Daarom is het licht en donker sindsdien:
Twaalf uur Zon en twaalf uur Nacht.*

Ik ben bijna vergeten dat ik hoog in een boom zit. Zo mooi vind ik mijn eigen verhaal. Xan roept van onder mij: 'Nog een verhaal, alsjeblieft? Nog eentje!'

'Wil je er echt nog eentje?' vraag ik. Ik ben blij dat ik nog niet uit de boom hoeft te klimmen. 'Wil je een oude of een nieuwe?'

'Nieuw!'

'Oké, laat me even denken.' Gelukkig duurt het nooit lang voordat ik weer een verhaaltje verzonnen heb.

*Er was eens een vogel,
Die vond zichzelf mooier dan mooi.
Hij had vele kleuren: rood, geel en groen
En droeg een fraaie verentooi.*

*Hij vond zichzelf een kampioen!
Op een dag zag hij een vrouwtje,
Dat hij graag versieren wilde,
Verwaand trok ze haar snavel op.*

*'Bewijs je liefde maar!' is wat ze gilde.
'Breng me de snorhaar van een tijgerkop!'
De mooie vogel was gekwetst,
Maar liefde maakte hem sprakeloos ...*

*Hij wilde alles voor haar doen,
Probeerde dus snel en roekeloos
Aan haar eisen te voldoen.
De vogel zag een tijger gaan,*

*Streek neer en sprak:
'Heer tijger, alstublieft één haar ...'
Hij vloog al op van zijn tak
En dacht niet meer aan gevaar.*

*Bijna had onze vogel een haar te pakken,
Toen de tijger begon met happen ...
Vogel probeerde nog te trappen,
En snel met zijn vleugeltjes te klappen,
Maar kon niet meer aan de bek ontsnappen ...*

*Voordat tijger hem verslond,
Zei het grote dier: 'Vergeet niet,
Vriend, al ben je nog zo mooi,
En zing je nog zo'n prachtig lied,
Je bent en blijft mijn prooi ...'*

Ik kijk naar beneden. Zit Xan nog wel onder de boom? Ja, gelukkig. Daar is hij. Hij loopt heen en weer. Ik moet lachen. Die kleine Xan doet de grote tijger na en ik hoor hem roepen: 'Ik ben de mooiste en de beste ... en jij zult lekker smaken!' Mijn broertje springt op en pakt een grote dikke tor.

'Getver, Xan, torren zijn vies, mama komt zo terug met echt vlees!'

Xan kijkt beteuterd en hij laat het insect snel los.

'Xan? Bender?'

Oei, dat is mama. Hopelijk is ze niet boos op me dat ik in een boom zit.

Xan roept snel: 'Ik ben er!' en hij verdwijnt in de bosjes.

'En waar is Bender?' roept mama.

Ik krimp in elkaar. Met een klein piepstemmetje zeg ik: 'Ben er.'

Het is even stil. Ik zie een paar bladeren van de bosjes onder me bewegen. Maar ik hoor niets. Mama kan zo geruisloos door de struiken sluipen.

'Bender, wat doe je in die boom?' vraagt Zia verbaasd.

Ik slik. 'We deden verstoppertje.'

'Wat is dat nou weer? Je weet toch dat je niet van de open plek mag? Kom nu naar beneden!'

Ik tril helemaal en kijk haar smekend aan.

Mama zucht diep en vraagt: 'Durf je soms niet meer naar beneden?'

Ik schud mijn kop en bijt op mijn snorharen. Mama richt zich helemaal op. Wat is ze groot! Ze zet beide voorpoten tegen de boom en pakt me met haar tanden bij m'n nekvel. Ze tilt me met gemak uit de boom.

Oef. Wat ben ik blij dat ik beneden ben.

'Kom maar, kleintje', zegt mama, nu op veel lievere toon. Ik sjok achter haar aan naar onze open plek. Nou ja, echt open is het niet. Er staan allemaal planten en bosjes, maar geen bomen. Behalve de grote omgevallen boomstam die in het midden ligt. De stam is een fijne plek om te spelen, onder te schuilen en te slapen.

'Hier is onze Bender weer', zegt mama.

Joy kijkt me vol afkeuring aan. 'Bender, waar was je nú weer?'

'Nou, ehm, in een boom.'

Joy haalt haar neus op en draait zich naar mama. 'Moeder, we kunnen Xan niet meer alleen bij Bender achterlaten. Bender heeft geen verantwoordelijkheidsgevoel. Dit kan écht niet!'

Ik kijk mama smekend aan.

'Joy, fijn dat je meedenkt, maar ik weet zeker dat Bender goed voor Xan zorgt. We gaan nu eten.'

Xan huppelt naar mama toe. Ik weet niet wat ik moet doen. Ik voel me zo dom en schuldig. Mama en Joy beginnen met eten. Mama scheurt stukjes vlees voor Xan los. Ik blijf op een afstandje kijken. Dan gooit mama een groot stuk naar mij toe. Ik val aan. Ik heb zo'n honger. Het smaakt heerlijk. Na het eten gaat mama uitgestrekt liggen. Joy loopt weg en draait haar rug naar ons toe. Ik kijk jaloers hoe Xan lekker bij mama kruipt. Hij drinkt nog een beetje melk van Zia. Ik natuurlijk niet meer, daar ben ik veel te groot voor.

Mama kijkt me plotseling aan. 'Bender, ik weet dat je nog jong bent, maar probeer alsjeblieft op Xan te passen. Het is gevaarlijk,

de jungle, de dieren, alles! En Xan kijkt naar je op, hij vindt je cool, maar dan moet je wel het juiste voorbeeld geven. Als je doorgaat met ondoordachte avonturen, gaat het een keertje fout. En ik wil jou en Xan niet verliezen. Begrijp je me, Bender?’

‘Ja, mama’, mompel ik.

‘Nou, ik ben wel streng genoeg geweest. Ga maar slapen.’ Zia kijkt me nog even met gefronste wenkbrauwen aan, maar dan verzacht haar blik en likt ze m’n voorhoofd. ‘Slaap lekker Ben-der-niet.’

Zo noemt mama mij soms, omdat ik altijd ergens anders ben dan ik moet zijn. ‘Slaap lekker mama.’

NAWOORD

Beste lezers, tijgers, bamboeratten, nevelpanthers, toepaja's en andere aardbewoners,

Mijn eerste boek *Missie Red de dieren* begon ruim twee jaar geleden met tijger Zia. Dit jonge vrouwtje kwam in haar territorium mensen tegen, goede en slechte. Zia heeft een bijzonder plekje in mijn hart. Toen ik hoorde dat het Wereld Natuur Fonds dit jaar actievoert voor de tijger, kreeg ik een idee over een tijgerfamilie. Zia zou moeder worden van drie prachtige welpjes. En zo is Bender geboren: de tijger en het boek.

In het eerste deel van Bender zien jullie de jungle door zijn ogen. Zijn moeder Zia zorgt goed voor haar kleintjes. In de natuur is de werkelijkheid harder. Tijgers leven in hun eentje en moeten strijden voor hun voedsel. Vrouwtjes doen hun best om hun welpen groot te brengen. En zodra die jongen eenmaal oud genoeg zijn om hun moeder te verlaten, moeten ze zelf voor hun eten zorgen. Als de jonge tijgers hun moeder weer tegenkomen in het woud, zijn ze elkaars concurrenten en gunnen ze elkaar helemaal niets meer.

De tijgers in het wild hebben het zwaar. Ze moeten op jacht, hun territorium verdedigen en hun jongen grootbrengen. Maar hun grootste vijand is de mens. De mens die tijgers doodt voor hun vacht en botten en die hun leefgebied inneemt. Er leven steeds minder tijgers in vrijheid. Op dit moment zijn er nog maar zes soorten: de Siberische, de Maleise, de Indo-Chinese, de Bengaalse, de Zuid-Chinese en de Sumatraanse tijger. Afgelopen eeuw zijn er drie tijgersoorten uitgestorven! Het zou vreselijk zijn als de tijger helemaal verdwijnt.

Het Wereld Natuur Fonds wil het aantal tijgers verdubbelen. Als iedereen zijn steentje bijdraagt moet dat lukken. Ik doneer een deel van de opbrengst van mijn boeken aan het Wereld Natuur Fonds, zodat zij bedreigde dieren over de hele wereld kunnen helpen. Ik hoop dat Bender jullie inspireert om op te komen voor de natuur.

Tot slot wil ik een paar mensen bedanken, zonder wie dit boek niet tot stand had kunnen komen. Rijnvis Cranenbroek van KNNV Uitgeverij heeft van mijn verhaal weer een echt boek gemaakt. Kirsten Krijthe heeft de prachtige illustraties getekend. Ze heeft Bender en zijn leefgebied precies zoals ik in mijn hoofd had in beeld gebracht! Amal Indarto heeft tips gegeven over het leven in Indonesië en Marco Kunst heeft goede adviezen gegeven. Toen ik vastliep met het verhaal van Saya zei hij dat ik op een ander punt kon beginnen en hij zorgde voor meer ritme in de gedichten.

En mam, dank je wel dat je mij aanspoorde om door te zetten!

Help allemaal de tijger!

Lian Kandelaar, februari 2018

PS Lees ook: *Missie Red de dieren* en *Azul – Missie Red de haai*

EVEN VOORSTELLEN

Heel erg bedankt voor het lezen van dit boek, want met de opbrengsten van dit boek steun je het WNF en Lian met haar missie om de bedreigde dieren te redden!

Mensen en dieren die samen moeten leven in de natuur; dat blijkt soms best lastig, zoals je hebt kunnen lezen. Dit is wel een onderwerp wat ik veel gebruik in mijn teken- en schilderkunst. Ik was dan ook heel gelukkig toen ik werd gevraagd of ik illustraties zou willen maken bij het verhaal van Lian! Het was een grote wens van mij om weer te gaan illustreren.

In mijn andere (kunst)werken speel ik met afbeeldingen van mensen en dieren in een ongewone situatie. Hierdoor ontstaan surrealistische voorstellingen met een eigen verhaal. Als je daar nieuwsgierig naar bent, kijk dan maar eens op mijn website.

Kirsten Krijthe
kirstenkrijthe.nl

De tijger is krachtig en sterk. Maar wist jij dat er nog maar 3900 tijgers in het wild zijn? Deze fantastische dieren zijn superbelangrijk voor het gebied waar ze wonen. Bescherm je een tijger, dan bescherm je ook het bos en alle andere wilde dieren die erin leven. Wil jij nog meer weten over tijgers? Download dan gratis een spreekbeurt via **RANGERS.WNF.NL/SPREKBEURT**.

Het Wereld Natuur Fonds

ANDERE SPANNENDE DIERENVERHALEN

